

แผนการจัดการเรียนรู้

วิชาภาษาไทย

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ สำนวนสุภาพสรรหา

เวลา 4 คาบ

กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง สำนวนสุภาพ

เวลา 1 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

2. ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/4 ระบุและอธิบายคำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่าง ๆ จากการอ่าน

ท 1.1 ม.1/5 ตีความคำยากในเอกสารวิชาการโดยพิจารณาจากบริบท

ท 4.1 ม.1/2 สร้างคำในภาษาไทย

3. สาระสำคัญ

สำนวน หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบทอดกันมาช้านานแล้ว

สุภาพ หมายถึง ถ้อยคำที่เป็นคติเตือนใจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนให้ละเว้นหรือให้ปฏิบัติ

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

4.1 อธิบายความหมายของสำนวนสุภาพได้ (K)

4.2 นักเรียนการอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น บทสนทนา บทเพลงที่ได้ถูกต้อง (P)

4.3 มุ่งมั่นในการทำงาน (A)

5. สาระการเรียนรู้

5.1 ความรู้ (K)

สำนวนสุภาพ

5.2 ทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทักษะการฟังและการพูด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

- ทักษะการค้นคว้า

- ทักษะการทำงานเป็นทีม

5.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A)

มุ่งมั่นในการทำงาน

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

6.1 ความสามารถในการสื่อสาร

6.2 ความสามารถในการคิด

7. บูรณาการคุณค่าพระวรสาร

เรื่อง การไตร่ตรอง

8. กิจกรรมการเรียนรู้

จัดการเรียนรู้โดยกระบวนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา โดยครูใช้คำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้
 - นักเรียนรู้จักความหมายสำนวนไทยหรือไม่
 - เหตุหนองจอกเด่นชัดเรื่องอะไรและมีภูมิปัญญาท้องถิ่นอะไรบ้าง

(บูรณาการคุณค่าพระวรสาร เรื่องการไตร่ตรอง ครูใช้การสนทนาเพื่อกระตุ้นความคิด เป็นการไตร่ตรอง โดยมีการถามคำถามที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่นักเรียนมีอยู่แล้ว ทำให้นักเรียนเริ่มต้นคิดและเตรียมตัวสำหรับการเรียนในบทเรียนนี้)

ขั้นสอน

ขั้นที่ 1 Learning to Question : ตั้งคำถาม

2. ครูนำภาพสำนวนมาให้ให้นักเรียนดูและสนทนากับนักเรียนแล้วถามตอบเป็นรายบุคคล เรื่อง “สำนวน”

ขั้นที่ 2 Learning to Search : แสวงหาสารสนเทศ

3. ครูให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าสำนวนจากหนังสือวิธิภาษา ใบความรู้ จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันบอกความหมายของสำนวนต่างๆ

ขั้นที่ 3 Learning to Construct : สร้างความรู้

4. นักเรียนแบ่งกลุ่มละความสามารถให้แต่ละกลุ่มหาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำต่อไปนี้จากหนังสือวิธิภาษาม.1 พร้อมทั้งให้บอกความหมายของสำนวนและใช้สำนวนนั้น ๆ

กลุ่ม 1 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “กิน”

กลุ่ม 2 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เข้า”

- กลุ่ม 3 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ดี”
- กลุ่ม 4 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “น้ำ”
- กลุ่ม 5 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เป็น”
- กลุ่ม 6 หาสำนวนที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ไม่”

ขั้นที่ 4 Learning to Communicate : สื่อสาร

- 5. เมื่อเสร็จแล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงาน
- 6. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับสำนวนสุภาพ

ขั้นที่ 5 Learning to Serve : ตอบแทนสังคม

7. ครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรื่องสำนวนไทยและเห็นคุณค่าทางภาษาของสำนวนไทยเพราะสำนวนไทยซึ่งเป็นมรดกแห่งภูมิปัญญาทางภาษาของไทยที่สะท้อนความเป็นมาของชาติ วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา การดำเนินชีวิตที่เป็นจริงของคนไทย และสำนวนไทยใช้ภาษาที่งดงาม ไพเราะ ให้ข้อคิดเตือนสติให้คนไทยและสอนให้คนไทยเป็นคนดีมีคุณธรรม

(บูรณาการคุณค่าพระวรสาร **เรื่องการไตร่ตรอง** จากการที่นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งนี่เป็นการไตร่ตรองที่นำไปสู่การเข้าใจในคุณค่าและความหมายของสิ่งที่พวกเขาได้เรียน)

ขั้นสรุป

- 8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้เรียนในวันนี้
- 9. ครูให้นักเรียนทำใบกิจกรรมเรื่องสำนวนสุภาพ

9. สื่อการเรียนรู้

- 9.1 รูปภาพสำนวนสุภาพ
- 9.2 ใบงานเรื่อง สำนวน
- 9.3 PowerPoint เรื่อง สำนวนสุภาพ

10. แหล่งเรียนรู้

-

11. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
-----------------------	------------	-----------------

1. อธิบายความหมายของสำนวน สุภาพใช้ได้ (K)	ใบงานเรื่อง สำนวน	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
2. นักเรียนการอ่านจับใจความจากสื่อ ต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น บทสนทนา บันเทิงคดีได้ถูกต้อง (P)	ใบงานเรื่อง สำนวน	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์
3. มุ่งมั่นในการทำงาน (A)	แบบสังเกตพฤติกรรม	นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านเกณฑ์